

KOMENTÁŘ

28. 3. 2019

Životní podmínky středočeských domácností v roce 2018

Podle výsledků šetření „Životní podmínky 2018“ patřily příjmy středočeských domácností k nejvyšším mezi kraji. Čistý roční peněžní příjem na člena domácnosti 186 tis. Kč byl o 3,5 tis. Kč vyšší než celorepublikový průměr. Středočeské domácnosti jsou oproti průměru republiky vícečlenné, vyšší je podíl pracujících členů a vyživovaných dětí, méně je nezaměstnaných a nepracujících důchodců. Častěji než je průměr republiky bydlí Středočeši ve vlastním domě v bytech s více místnostmi. I díky tomu patří průměrný podíl výdajů na bydlení z čistého příjmu domácnosti k nejnižším mezi kraji. Přestože středočeské domácnosti dosahují zpravidla příznivějších výsledků v oblasti životních podmínek než tomu je v celé ČR, bývají subjektivní názory domácností častěji negativnější než u celorepublikového průměru.

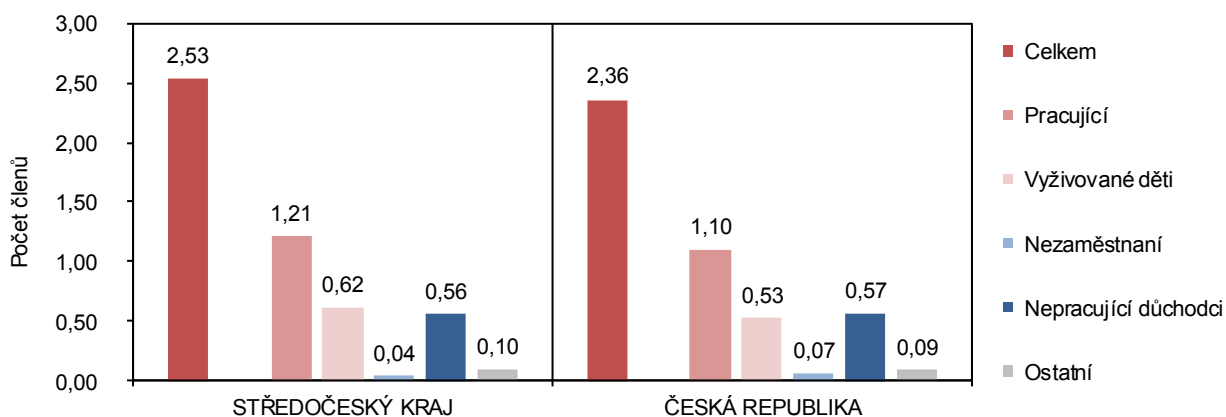
Na základě členství v Evropské unii provedl Český statistický úřad další ročník výběrového šetření EU-SILC o příjmech a životních podmínkách domácností pod názvem „Životní podmínky 2018“¹. Cílem tohoto šetření je dlouhodobě získávat srovnatelná data o sociální situaci domácností, která jsou díky jednotné metodice porovnatelná i s dalšími zeměmi EU.

Šetření se uskutečnilo ve všech krajích ČR. V jeho průběhu navštívili pověřeni tazatelé v celé republice přibližně 10,9 tis. domácností s přibližně 79% vyšetřeností; ve Středočeském kraji to bylo 1,2 tis. domácností s vyšetřeností téměř 78 %. Většina údajů se zjišťovala podle aktuálního stavu v době dotazování, tj. na jaře 2018, pouze ekonomická aktivita, údaje o peněžních a naturálních příjmech byly zjišťovány za rok 2017.

Charakteristika domácností

V roce 2018 hospodařilo ve Středočeském kraji přes 522 tis. domácností, na jednu domácnost tak průměrně připadalo 2,53 osob. Stejněho průměrného počtu členů jedné domácnosti dosahoval jen Zlínský kraj, hodnoty ostatní krajů byly nižší. Obecně byly vícečlenné domácnosti typické spíše pro východní část Čech a Moravu. Nejméně členů na jednu domácnost připadalo v průměru v hlavním městě Praze (2,09).

Průměrný počet členů domácnosti celkem a podle ekonomické aktivity

Zdroj: v ýběrové šetření "Životní podmínky 2018"

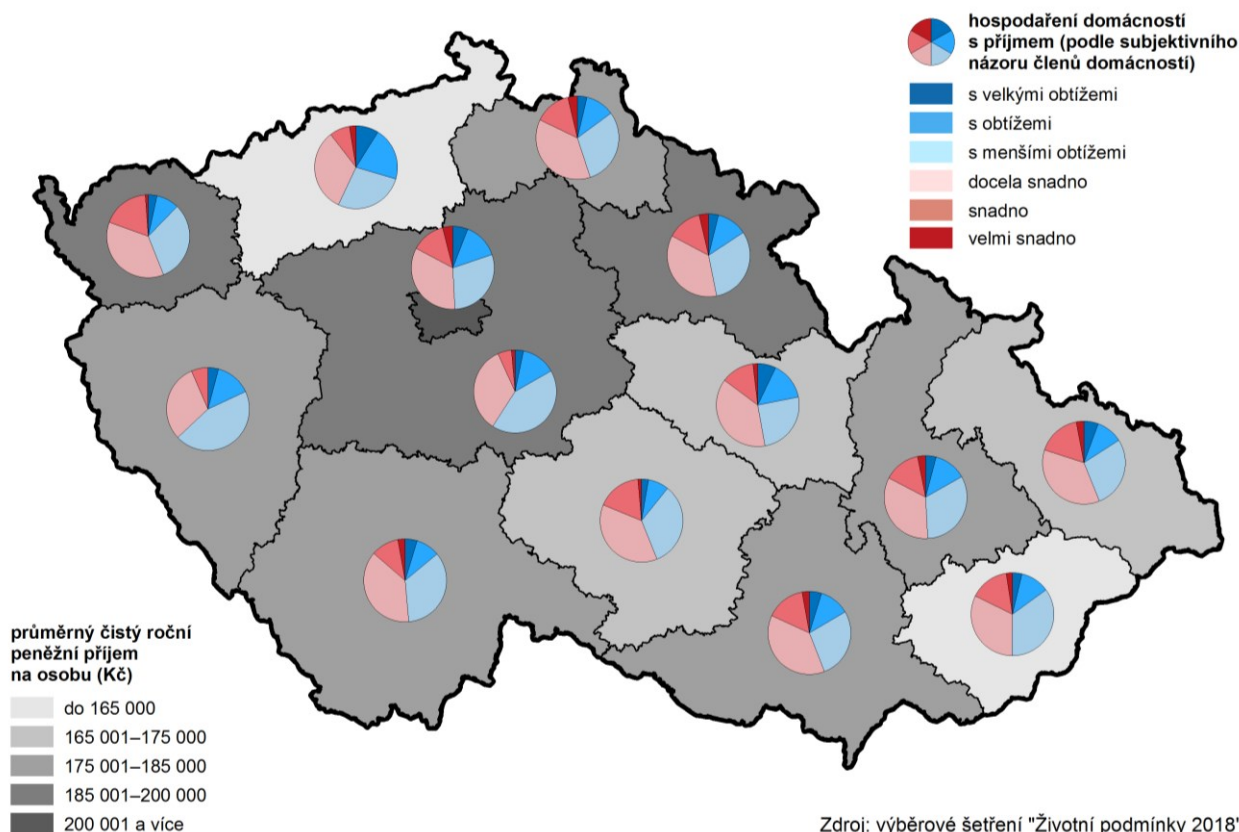
KOMENTÁŘ

V souvislosti s demografickými charakteristikami dosahovaly středočeské domácnosti v mezikrajském srovnání nejvyššího průměrného počtu vyživovaných dětí na domácnost (0,62) a v kombinaci s vyšší zaměstnaností zároveň i nejvyššího průměrného počtu pracujících členů v domácnosti (1,21). Naopak průměrné počty nezaměstnaných (0,04) a nepracujících důchodců (0,56) patřily k nejnižším mezi kraji.

Příjmy a finanční situace domácností

Příjmy osob a domácností byly zjišťovány vždy za rok předcházející šetření. Hrubý roční peněžní příjem na člena domácnosti činil ve Středočeském kraji v roce 2017 průměrně 221,8 tis. Kč, **průměrný roční čistý peněžní příjem na osobu** dosahoval za kraj výše 186 tis. Kč a o 3,5 tis. Kč přesahoval republikový průměr (182,4 tis. Kč). Nejčastějším příjmovým pásmem, ve kterém se nacházela více než čtvrtina středočeských domácností, byly příjmy ve výši 12–15 tis. Kč na osobu.

Příjmy domácností podle krajů

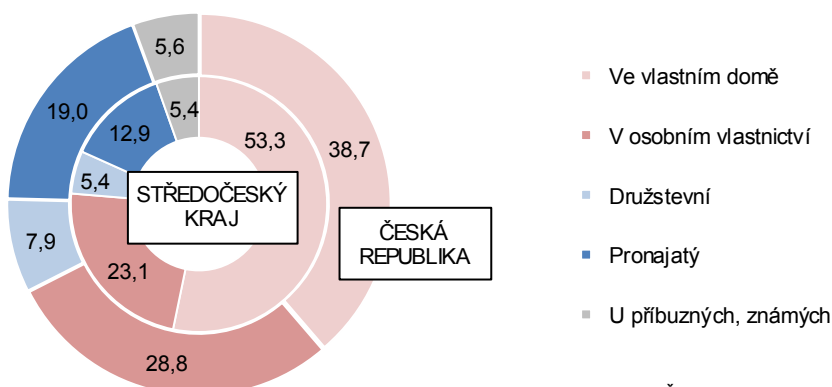
Součástí šetření bylo také zjišťování subjektivních názorů člena domácnosti na socioekonomickou situaci celé domácnosti. Z výsledků vyplývá, že přibližně čtyři z deseti středočeských domácností vycházely se svými příjmy vcelku snadno, zbylé domácnosti již měly se svou finanční situací určité obtíže. I přesto, že příjmy středočeských domácností patřily republikově k nadprůměrným, procento domácností, které subjektivně neměly problém svým příjmem pokrýt chod domácnosti, bylo nižší než celorepublikový průměr.

KOMENTÁŘ

Charakteristika bydlení

Úroveň bydlení patří k základním ukazatelům životního standardu. Více než polovina domácností v kraji bydlela ve vlastním domě, což odpovídá charakteru bydlení ve Středočeském kraji, tedy skutečnosti, že je zde vyšší podíl bytů v rodinných domech, než je tomu u většiny ostatních krajů. Podíly domácností s jinými typy vlastnického poměru k obývanému bytu (osobní, družstevní, pronájem) byly díky tomu naopak celorepublikově podprůměrné.

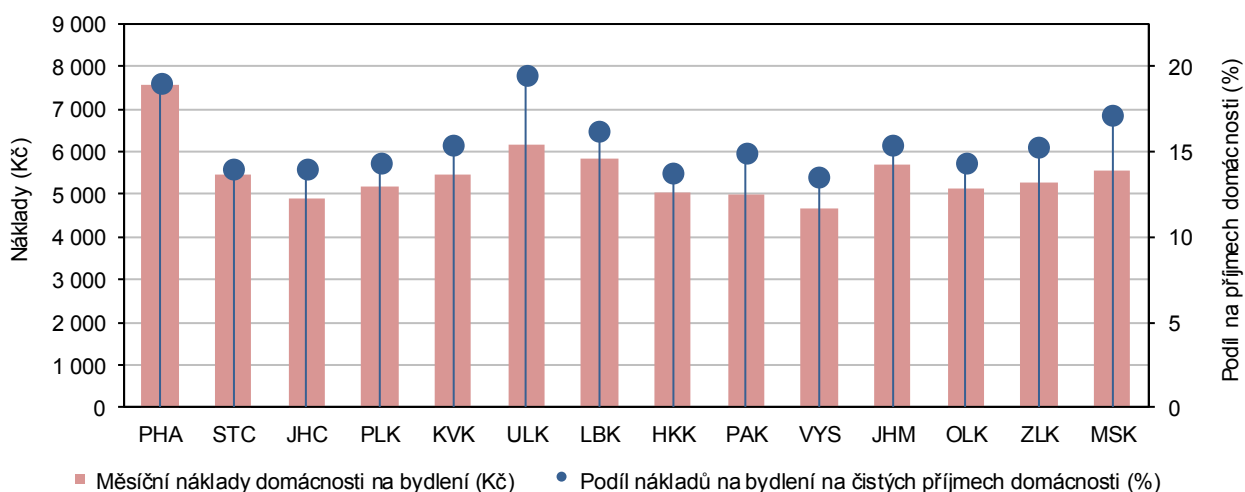
Domácnosti podle vlastnického poměru k obývanému bytu (v %)

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2018"

Náklady na bydlení bývají často pro domácnost jednou z hlavních položek ve výdajích a ovlivňují životní podmínky domácností. Středočeské domácnosti vydaly na bydlení měsíčně průměrně 5 482 Kč, tedy o něco méně než v ČR (5 706 Kč). Náklady na bydlení představovaly z příjmů středočeské domácnosti 14 %. To bylo téměř o 2 procentní body méně než u celorepublikového průměru (15,9 %), nižší podíl dosahovaly domácnosti už jen v Kraji Vysočina (13,5 %), v Královéhradeckém kraji (13,8 %) a stejně jako ve Středočeském kraji tomu bylo v kraji Jihočeském (14 %). Nejvyšší náklady na bydlení vynakládají domácnosti v hl. m. Praze (19,1 %) a Ústeckém kraji (19,5 %), tedy v krajích, kde převládá městský typ bydlení spojený s vyššími náklady.

Průměrné měsíční náklady na bydlení domácnosti podle krajů

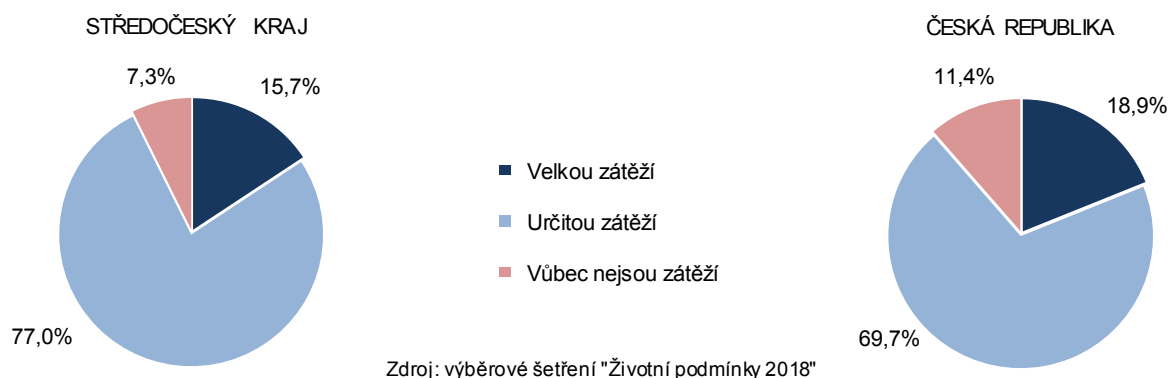

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2018"

KOMENTÁŘ

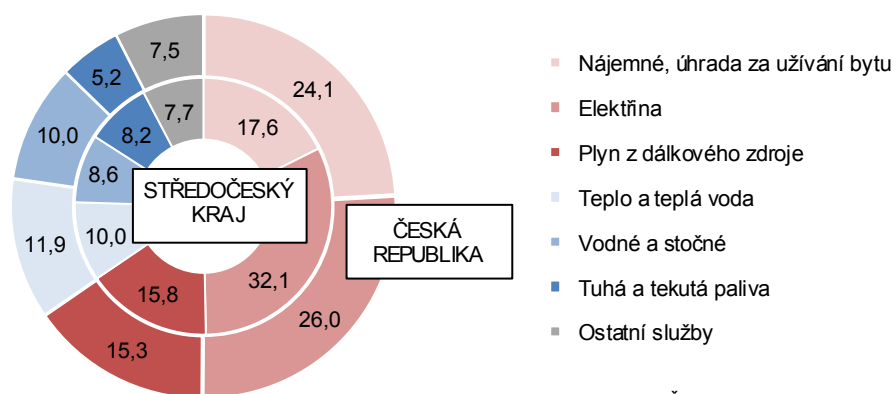
I přesto, že podíl nákladů na bydlení z čistého příjmu domácností patřil v mezikrajském srovnání k nižším, byly dle subjektivního pohledu domácností tyto položky častěji zátěží, než tomu bylo u domácností v celé republice. Podle tohoto pohledu nepředstavovaly náklady spojené s bydlením žádnou zátěž přibližně jen pro každou čtrnáctou domácnost v kraji, zatímco v ČR takovou domácností byla přibližně každá devátá.

Náklady na bydlení domácností (podle subjektivního názoru členů domácností)

Nejvyšší výdajovou položkou na bydlení byly pro středočeské domácnosti poplatky za elektřinu. Měsíční průměr těchto poplatků činil 1 757 Kč, představoval téměř třetinu výdajů za bydlení, a byl mezi kraji nejvyšší. Ostatní měsíční poplatky související s bydlením byly všechny již pod hranicí jednoho tisíce korun a zpravidla nižší než celorepublikový průměr. Opět díky typu bydlení vynakládaly středočeské domácnosti více než v celé ČR už jen za tuhá a tekutá paliva.

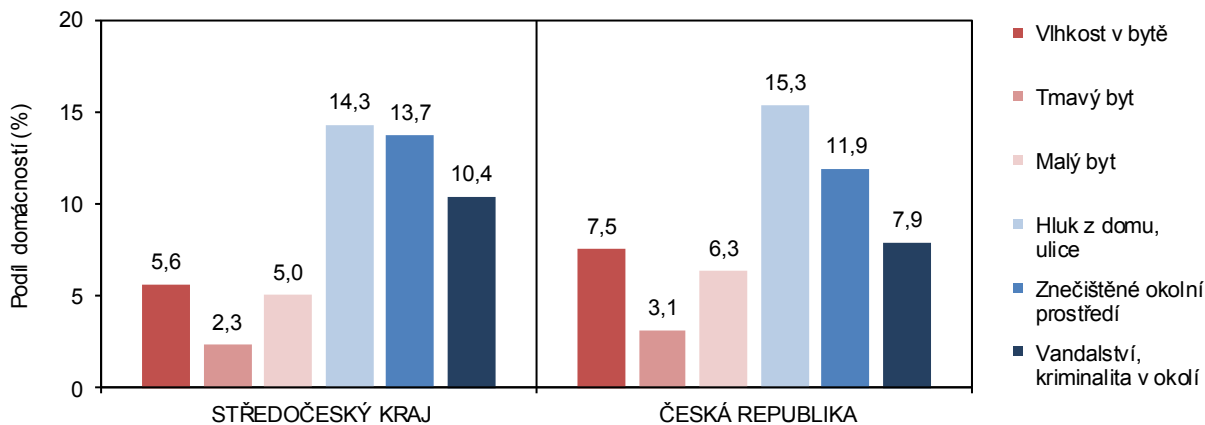
Struktura nákladů domácností na bydlení (v %)

Při zjišťování životních podmínek obyvatel je nutné neopomenout spokojenost občanů s bydlením. Nejčastějšími faktory, které negativně ovlivňovaly kvalitu bydlení domácností, byl hluk z domu či ulice. Tento faktor uvedlo přibližně 14 % středočeských domácností, o něco méně častěji než tomu bylo u českých domácností celkem. Naopak další faktory, jako znečištěné prostředí a vandalství trápilo středočeské domácnosti více než domácnosti v celé republice.

KOMENTÁŘ

Negativní faktory ovlivňující spokojenost bydlení (podle subjektivního názoru členů domácností)

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2018"

Podrobné výsledky šetření včetně metodiky jsou uvedeny ve zdrojové publikaci „[Příjmy a životní podmínky domácností – 2018](#)“.

Kontakt:

Bc. Ondřej Junášek
Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj
oddělení informačních služeb
T 274 054 175
E infoservisstc@czso.cz

¹ Šetření je realizováno jako čtyřleté, každoročně se obmění část domácností. Výsledky šetření jsou vzhledem k velikosti výběrového souboru reprezentativní jen do úrovně krajů. Při interpretaci a analýze výsledků šetření je třeba mít neustále na paměti, že jsou zatíženy určitou statistickou chybou (výběrovou i nevýběrovou).

Do šetření byly zahrnuty všechny osoby, které v době šetření měly ve vybraném bytě obvyklé bydliště, a to včetně osob dočasně nepřítomných. Toto se vztahovalo i na cizí státní příslušníky a podnájemníky. **Hospodařící domácnost** tvoří jedinec nebo skupina osob, které spolu trvale žijí a společně hradí základní a provozní výdaje domácnosti.